

ת"פ 44477/08/20 - מדינת ישראל נגד סלאמה סראיעה, מוחמד סראיעה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
ת"פ 44477-08-20 מדינת ישראל נ' סראיעה(עציר)
ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופט יואל עדן מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד ווליד אלבז - פמ"ד
המאשימה	נגד 1.סלאמה סראיעה ע"י ב"כ עו"ד אורי בן חנן 2.מוחמד סראיעה ע"י ב"כ עו"ד נאסר מוסטפא
הנאשמים	

גזר דין

האישום

1. נאשם 1 הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של גידול סם, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), והחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש).

נאשם 2 זוכה, מחמת הספק, מהעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום, והורשע בעבירה של אי מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין.

העובדות אשר הוכחו וכל השתלשלות העניינים מפורטים בהכרעת הדין, ויש לראות את הקביעות שם כחלק בלתי נפרד מגזר הדין. להלן יובאו הדברים בתמצית.

עובר ליום 13.8.20, גידל נאשם 1 בחממה צמוד לביתו, 740 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 114.38 ק"ג.

לשם גידול הסם כאמור, הקים הנאשם 1 את החממה, שגודלה המוערך הינו כ- 4 מ' לרוחב וכ- 13 מ' לאורך, ואותה הסווה ותחם ברשת צל ואיסכורית, התקין מערכת השקיה והצטייד בטפטפות, במכלי דישון וחומרי הדברה בהם השתמש לצורך גידול הסם.

בתאריך 13.8.20 הגיעו שוטרים למתחם, והבחינו בחממה ובשתילים שהתנשאו לגובה ועוררו את חשדם.

במקום ובמועד הנ"ל תפסו השוטרים בחממה את 740 השתילים אותו גידל נאשם 1 שלא כדין - סם שמשקלו הכולל הינו 114.38 ק"ג.

במהלך הפעילות נתפס ברכב שעמד בסמוך לחממה סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 37.38 גרם אותו החזיק נאשם 1 שלא כדין לצריכתו העצמית.

נאשם 1 כפר במיוחס לו בכתב האישום, ולאחר שמיעת ראיות, נקבע בהכרעת הדין כי הוכח מעל לספק סביר המיוחס לו בכתב האישום, והוא הורשע בעבירות כמפורט לעיל.

בכתב האישום יוחסו עבירות גידול סמים מסוכנים והחזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, גם לנאשם 2, אביו של נאשם 1, המתגורר במתחם. בהכרעת הדין זוכה נאשם 2, מחמת הספק, מהעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום, והוא הורשע בעבירה של אי מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין, בכך שלא מנע את גידול הסמים על ידי נאשם 1, לא דיווח למשטרה, ולא ביצע כל פעולה פיזית על מנת למנוע מנאשם 1 לבצע את הגידול. נאשם 2 ידע דבר הגידול משך פרק זמן משמעותי של לפחות 3 חודשים, ולאור האמור, הורשע בעבירה של אי מניעת פשע.

הראיות לעונש

2. במסגרת הראיות לעונש הוגשו מטעם המאשימה רישום פלילי של נאשם 1 (תע/1), ממנו עולה כי לחובתו עבר בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, וכן הוגש גזר דין מת.פ. 50877-08-17 בעניינו של נאשם 1, ממנו עולה כי לחובתו מאסר מותנה בר הפעלה בן 6 חודשים (תע/2).

נאשם 2 נעדר עבר פלילי.

טענות ב"כ המאשימה

3. לטענת ב"כ המאשימה, הערכים המוגנים אשר נפגעו בגין העבירה בה הורשע נאשם 1 הינם אינטרס הציבור למיגור תופעת גידול וייצור סמים ושמירה על ערכי החברה.

נטען כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה, וכי מדובר בחומר מסוכן וממכר הגורם במקרים מסוימים למוות או לפגיעות בריאותיות קשות, ונזקים אלו גורמים לתלות, פוגעים בתפקוד וחושפים את הציבור לעבירות רכוש ואליומות. נאשם 1 נטל חלק משמעותי בביצוע המעשים, וגידל במתחם ביתו כמות גדולה של סם, וזאת בתעוזה, בתחכום ובהשקעה פיזית וכספית למטרת ייצור וגידול סם.

נטען כי מעשיו של נאשם 1 הם מעשים חמורים, זו תופעה אשר חוזרת על עצמה בתקופה האחרונה, גידול סמים, ומדובר במשקל עצום של כ- 114 ק"ג, וכמות של 740 שתילים.

ב"כ המאשימה עותר למתחם עונש הולם הכולל מאסר בפועל בין 36 - 56 חודשים, תוך הפניה לפסיקה לתמיכה בעתירה זו.

נטען כי נאשם 1 לא לקח אחריות על מעשיו, לחובתו הרשעות קודמות בין היתר בעבירות סמים, (צוין כי מדובר בעבירות סמים לצריכה עצמית), ואף מאסר מותנה בר הפעלה לא הרתיעו מלשוב ולבצע עבירות סמים חמורות.

ב"כ המאשימה עותר למקם את עונשו של נאשם 1 ברף העליון של המתחם המוצע, וביחס להפעלת המאסר המותנה, להפעלתו כולו במצטבר לכל עונש שיוטל.

נטען כי מטרת העבירה אשר ביצע נאשם 1 היא רווח כלכלי, אשר היה אמור להיות מופק אילו הצליח בהפצת הסם, ואת זה צריך לקחת בחשבון לעניין הקנס אותו יש להטיל, וכי בית המשפט צריך להעביר מסר חד וברור, באמצעות ענישה כלכלית, שאין כדאיות כלכלית להמשיך ולבצע עבירות כאלו. לפיכך, ב"כ המאשימה מבקש להטיל קנס משמעותי מאוד על נאשם 1, וזאת בנסיבות בהן נתפסה כמות סמים עצומה עם פוטנציאל רווח עצום, ויש להטיל קנס משמעותי אשר ירתיע הן את נאשם 1 והן את הרבים.

ביחס לנאשם 2, נטען כי המאשימה סבורה שיש להסתפק בימי מעצרו שהיו בין 13.8.20 עד 1.9.20. זאת בשל העובדה שנאשם 2 ניהל הוכחות באישום המייחס לו עבירות גידול סם, ובסופו של הליך הוא זוכה מעבירה זו, אך הורשע בעבירה של אי מניעת פשע. נטען כי מתחם העונש ההולם בעבירה זו ביחס לנאשם 2 נע בין מאסר מותנה למאסר קצר. כן נטען כי נאשם 2 הינו מבוגר וללא הרשעות קודמות. התבקש להטיל על נאשם 2 גם מאסר מותנה.

טענות ב"כ נאשם 1

4. ב"כ נאשם 1 הפנה לכך שנאשם 1 שוהה במעצר מתאריך 13.8.20. נטען כי אמנם נאשם 1 ניהל הליך ארוך, אך אין לזקוף זאת לחובתו, הוא האמין בחפותו, ועדיין מאמין בחפותו, וכי לטעון שצריך לגזור עונש חמור בגלל שניהל הליך, משמעותו העברת מסר לא לנהל הליכים פלילים אלא לבוא ולהודות ולעשות עסקאות.

נטען כי נאשם 1 רווק, המתגורר בפזורה, אמו נפטרה לא מזמן, והוא חי עם אביו.

ב"כ נאשם 1 הפנה לפסיקה וטען כי בפסיקה מדובר באותה כמות בערך או אפילו יותר, בנאשמים יהודים שמקבלים בעסקאות טיעון 12 חודשים, וכי לא ייתכן שיהיה דין לבן מיעוטים ודין ליהודים במדינת ישראל. לא ייתכן מצב דברים בו יגידו לנאשם שמבקשים את המתחם הגבוה מכיוון שהוא ניהל הליך, אלה דברים שלא אמורים להישמע בבית המשפט. ניהול הליך זו זכותו של כל נאשם חף מפשע או זכאי.

ב"כ נאשם 1 מבקש להסתפק בתקופת המעצר, המגיעה לכמעט 16 חודשים.

ביחס לקנס, נטען כי נאשם 1 חי בפזורה והטלת קנס לא תהיה מידתית, מדובר במי אשר גרים בצריפים, וביקש להסתפק בעונש צופה פני עתיד מרתיע ומחמיר.

נאשם 1 אמר כי זה לא שלו, וכי הוא עצור שנה וחצי עצור על משהו שלא עשה.

טענות ב"כ נאשם 2

5. ב"כ נאשם 2 התייחס לקשיים החברתיים והכלליים, הקשורים בעבירת אי מניעת פשע והפנה לפסיקה.

נטען כי מדובר בעבירת מחדל, שמלכתחילה מעוררת קושי, ובנוסף יש את הקושי של לא להלשין על חברך ועל קונפליקט בין האדם לחברו, ובמקרה זה קיימת גם ההוראה בפקודת הראיות, ביחס לעדות בן כנגד אב או להיפך, והרציונל הנובע מכך.

נטען כי המתחם שטען לו ב"כ המאשימה אינו סביר, והטלת מאסר על תנאי הינה עונש סביר.

נאשם 2 אמר כי בנו גר אצלו והוא לא יודע כלום. והוסיף כי "**מהחברה ששם מסתובבים בסביבה עשו את זה**".

הערכים המוגנים ומתחם העונש ההולם

ביחס לנאשם 1 והעבירות שבוצעו על ידו

6. נאשם 1 גידל בחממה אותה הקים בצמוד לביתו, כמות גדולה ביותר של סמים מסוכנים - 740 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 114.38 ק"ג, לצורך כך הקים את החממה, הסווה אותה ותחם אותה ברשת צל ואיסכורית, התקין מערכת השקיה, הצטייד בטפטפות, מכלי דישון, חומרי הדברה, ובמשך חודשים פעל לגידול הסמים המסוכנים.

בביצוע העבירות פגע נאשם 1 בערכים המוגנים ביסודן שהם השמירה על הסדר החברתי, שלטון החוק, שלום הציבור, בריאות הציבור, והצורך למנוע השלכות פליליות וחברתיות.

7. העבירות אשר ביצע נאשם 1 חמורות, ונסיבות ביצוען חמורות ומעידות על תכנון ועל הרצון לגדל ולהפיץ סמים מסוכנים בכמות גדולה ביותר.

רבות נפסק לעניין חומרת עבירות הסמים, הצורך במלחמה בהן ונסיגת השיקולים האישיים של העבריין מפני אלו הקשורים בנזק אשר מביאים הסמים. לא אחת נקבע כי יש להילחם בנגע הסמים, ולתת משקל לשיקולי הרתעה וגמול.

לעניין חומרת עבירות הסמים, הצורך במלחמה בהן ונסיגת השיקולים האישיים של העבריין מפני אלו הקשורים בנזק אשר מביאים הסמים, אפנה לע"פ 6029/06 מ"י נ. שמאי, פד"י נח' (2) 734, רע"פ 4267/05 בוקובה נ. מ"י (11.5.2005), שם לא קיבל בימ"ש המלצת שירות המבחן תוך הדגשת המאבק בנגע הסמים, ע"פ 7070/03 עמיעד זניד נ. מ"י (3.4.2006), ע"פ 6373/06 מ"י נ. אלנשאמי (6.9.2006), ע"פ 411/04 טטרו נ. מ"י (9.1.2006) וע"פ 3759/03 תמיר נ. מ"י (19.2.2004) שם נקבע כי יש משקל לשיקול ההרתעה ע"מ להזהיר ולהעביר מסר ברור לעבריינים פוטנציאליים.

המאבק בנגע הסמים מתייחס לכל סוגיהם. אפנה בענין זה לע"פ 2000/06 מדינת ישראל נ' ויצמן ואח' (20.7.06)

בו נפסק :

"המאבק בנגע הסמים צריך להיות מכוון גם נגד השימוש בסמים קלים ובפגיעתם של אלה ביחידים ובחוסנה של החברה כולה אין להמעיט. העובדה שסמים אלה הפכו אולי נפוצים גם בקרב מי שהעבריינות אינה להם דרך חיים ובעיקר בקרב צעירים אינה צריכה להביא להתייחסות מקלה עם אלה המבקשים לעשות רווח מנפוצות השימוש בסמים אלה ותורמים להגעת הסם אל קהל ה"צרכנים".

עוד לעניין זה ר' ע"פ 407/97 אמואל יניב נ' מ"י (15.4.1997) בו נפסק: **"המאבק בהפצת הסמים כולל גם הפצתם של סמים קלים יחסית, דוגמת הקנבוס; ולמיותר יהיה לחזור ולהזכיר את המעבר הקל - והטבעי - מצריכתם של סמים קלים לכבדים יותר".**

וכן ע"פ 170/07 ליאור מטיס נ' מ"י (19.11.2007) בו נפסק: **"לרוע המזל, סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריעת הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר, שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה. בבש"פ 442/96 מ"י נ' יריב טולדנו (לא פורסם) אמר השופט מ. חשין כי: "סם מסוכן הוא סם מסוכן גם אם אינו מן הסמים ה"קשים"...".**

ביחס לעבירות גידול סמים מסוכנים, הודגשה חומרת העבירה, ובית המשפט העליון רואה בתפיסה לפיה מדובר ב"סמים קלים", תפיסה שגויה.

ר' לעניין זה הדברים הבאים מע"פ 2596/18 2656/18 זנזורי נ' מ"י (12.8.2018):

"לפני סיום, ארשום הערת אזהרה לפני הצרכנים והמשתמשים. ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראם', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובתה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטרילית" של סמים. ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם".

ביחס לחומרת גידול סמים מסוכנים, ושלילת משמעות מקלה למה שמכונה לעיתים **"סמים קלים"**, ר' ע"פ 6299/20

שחר חן נ' מ"י (4.2.2021):

"לצד האמור, נוכח ניסיונו של ב"כ המערער להיבנות מן האמור בבש"פ 8640/20 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (23.12.2020), ראינו לנכון להעיר הערה, ולהבהיר: פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, קובעת במפורש כי קנאביס הריהו "סם מסוכן" (שם, סעיף 1 והתוספת הראשונה). כך קבע המחוקק. קביעתו זו - היא הדין הנוהג והמחייב. "סחר בסמים הוא סחר בסמים", ותפיסה שלפיה סחר בסמים 'קלים' איננו סחר בסמים מסוכנים - משוללת יסוד; אין לה אחיזה לא בדין המצוי, לא בדין הראוי: "צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם".

8. קביעת מתחם העונש ההולם מתבצעת בעיקר תוך התייחסות לנסיבות ביצוע העבירה, החומרה והתוצאה, ואינה קשורה אך בעבירה כפי נוסחה ועושה בחוק. ר' ע"פ 1323/13 חסן ואח' נ' מ"י (5.6.2013), המתייחס לצביון האינדיבידואלי אשר העניק המחוקק לשלב עיצוב המתחם. את הפסיקה להלן יש לאבחן בהתייחס לנסיבות כל מקרה.

בע"פ 6299/20 שחר חן נ' מ"י (4.2.2021) לעיל, הקים המערער מעבדה לגידול והפקת סם מסוכן מסוג קנבוס בדירה ששכר, בה גידל והפיק כ- 660 שתילים במשקל כולל של 90 ק"ג במשך כ-4 חודשים, ובנוסף נטל חשמל שלא כדין. המערער נעדר עבר פלילי, בן 41, נשוי ואב לשלושה ילדים קטנים, והמעשה אינו מאפיין את אורחות חייו. נגזר על המערער בבית המשפט המחוזי עונש של 29 חודשי מאסר, כשהמתחם שנקבע הינו בין 29 ל - 54 חודשי מאסר בפועל, והמערער חזר בו מערעורו בהמלצת בית המשפט העליון.

בע"פ 2596/18 כפיר זנזורי נ' מ"י (12.8.2018) - הורשע המערער בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שיבוש מהלכי משפט, וייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים. המערער הקים בסיועו של הנאשם 2 בכתב האישום, ששכר עבורו יחידת גג גדולה - מעבדה לגידול קנבוס. באחת הפעמים, הסיע המערער את הנאשם 3 בכתב האישום ואדם נוסף למעבדה, כשברשות הנאשם 3 סכום של כ- 29,000 ₪ במזומן, עמו התכוון לרכוש סם. בסמוך לאחר מכן, כאשר הגיעו למעבדה שוטרים ובידם צו חיפוש, לא פתחו המערער ונאשם 3 את הדלת, כאשר בינתיים המערער הזהיר את הנאשם 2 בטלפון הסלולרי "תעלם לכמה ימים". לאחר שהשוטרים פרצו לדירה, נתפסו במעבדה 137.6 ק"ג נטו של סם מסוג קנבוס (הידרו). בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם עומד על 36-56 חודשי מאסר, אך בשל הסיכוי הממשי לשיקום, הועמד עונשו של המערער על 26 חודשי מאסר בפועל; 6 חודשי מאסר על תנאי; וקנס בסך 7,000 ₪. המשיבה ערערה על קולת העונש, והמערער על חומרתו. שני הערעורים נדחו.

בע"פ 871/20 אברהם אברג'יל נ' מ"י (30.3.2020) הורשע המערער בעבירות של ייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן ובהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. המערער הקים והפעיל מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס בדירה, לשם כך צייד את הדירה בנורות, מאווררים, מזגנים, שנאים, מסנני פחם, מדי טמפרטורה, דשנים וצינורות השקיה. בדירה נתפסו מאות שתילים שהגיעו למשקל של 80 ק"ג. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, שלפיו הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש ראוי של 27 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי וקנס. בית המשפט המחוזי קבע מתחם העונש ההולם הנוע מ-22 ועד ל-46 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 26 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה תוך שצוין כי העונש שהושת על המערער אינו חורג כלל מרף הענישה הנוהג במקרים כגון דא.

בע"פ 5093/17, 5103/17 **לזר בקשט נ' מ"י** (1.1.2018) - הורשעו המערערים בעבירות של קשירת קשר לפשע לפי סעיף 499(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וייצור, הכנה והפקה של סם מסוכן. המערערים קשרו קשר להקמת מעבדה לגידול סם מסוג קנבוס, ביצעו פעולות רבות לצורך הקמת המעבדה, ובמועדים שונים הנאשמים או מי מטעמם רכשו או שכרו ציוד רב שכלל משאבות מים, מסננים, חומרי דיזון, שנאים, מאווררים, מפוחים, נורות הלוגן ומדי טמפרטורה. הנאשמים או מי מטעמם רכשו שתילי קנבוס רבים אותם גידלו במעבדה שיצרו בקומה השניה ב-7 חדרים שונים שבהם הותקן כל הציוד, וזאת החל מאוקטובר 2015 ועד ליום התפיסה - 22.2.16. במועד זה, נתפסו שתילים במשקל כולל של 131 ק"ג וכן ציוד, חומרי דיזון, סלילי מתכת ועוד, אשר שימשו לצורך גידולו השיטתי של הסם במעבדה והפקתו. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם אשר נע בין 30 עד 48 חודשי מאסר בפועל** והשית על המערער בע"פ 5103/17 מאסר בפועל של 34 חודשים וקנס בסך 50,000 ₪ ועל המערער בע"פ 5093/17 מאסר בפועל של 30 חודשים, וקנס של 50,000 ₪. בית המשפט העליון קבע כי לאור העדר העבר הפלילי של הנאשמים, נסיבות אישיות, ונוכח התסקירים החיוביים שהוגשו בעניינם ועל מנת לעודדם להמשיך בדרך השיקום כפי שמשקף בתסקיר, יש להפחית בעונש המאסר בפועל שהושת על המערערים ב-6 חודשים, כך שתקופת המאסר בפועל שהושתה על המערערים הועמדה על 28 ו-24 חודשים בהתאמה. גובה הקנס לשני המערערים נותר בעינו.

בע"פ 863/18 **לירן סבן נ' מ"י** (15.11.2018) המערער הורשע, יחד עם שניים אחרים בעבירות של קשירת קשר לפשע, ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים, החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, והחזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן. במסגרת הקשר שכרו השלושה דירה, ובה גידלו סם מסוכן מסוג קנבוס, תוך שחיבלו במונה החשמל של הדירה והתחברו במישרין למערכת החשמל, והחזיקו בדירה שתילי קנבוס במשקל כולל של 92 ק"ג. **בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער נע בין 28 ל-52 חודשי מאסר בפועל**, והשית על המערער 36 חודשי מאסר בפועל, והפעיל מאסר מותנה שהוטל עליו - חציו בחופף וחציו במצטבר, כך שהוטלו על המבקש 42 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס כספי בסך של 5,000 ש"ח. על רקע שיקולי אחידות הענישה ובהינתן תסקירים חיוביים בעניינו של המערער, ועל מנת לעודדו להמשיך בדרך השיקומית, העמיד בית המשפט העליון את תקופת המאסר בפועל שירצה המערער על 36 חודשים חלף 42 חודשים.

בע"פ 5807/17, 5963/17 **משה דרחי נ' מ"י** (18.6.2018), הורשע המערער 1 בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, המערער 2 הורשע בעבירות של סיוע לגידול סם מסוכן וסיוע בהחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, ובעבירות של נהיגה בשכרות, בכך שהמערער 1 הקים בסיוע מערער 2, מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במספר חדרים בדירה בחזקתו. המעבדה הכילה ציוד טכני רב, לרבות מערכת סינון אוויר שמטרתה למנוע מריח הסם לדלוף החוצה, וכן שתילים, עציצים, חומרי גידול, כלים ייעודיים ועוד. במעבדה נמצאו 76.85 קילוגרם של סם נטו. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם עונש הולם בעניינו של הנאשם 1 הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל**, מאסר מותנה וקנס כספי והשית עליו 30 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, מאסרים מותנים וקנס. הערעור נדחה תוך שצוין כי אופן הקמת בית הגידול לסמים מעיד על תכנון מוקדם משמעותי ועל כוונה להרחיב את שרשרת הפצת הסמים, והנזק הפוטנציאלי עשוי היה להיות עצום.

בע"פ 8988/16 **אשר בן סימון נ' מ"י** (8.3.2017), הורשע המערער, בביצוע עבירות ייצור הכנה והפקה של סם מסוכן, סחר והספקת סם מסוכן, ונטילת חשמל במרמה, המערער הקים מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במספר חדרים בביתו, והמערער גידל בה 282 שתילים, בכמות כוללת של 87.25 קילוגרם נטו. עוד באותו המועד סיפק המערער לאדם אחר סם מסוכן מסוג קנבוס בכמות של 5.43 גרם נטו. בית המשפט המחוזי השית על המערער 36

חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 40,000 ₪ ועונשים נלווים. הערעור נדחה.

בידול סמים מסוכנים, קביעת חומרת המעשה בנסיבותיו קשורה במכלול הנסיבות, לרבות התכנון, האמצעים, מספר השתילים ומשקלם, ומכלול הפרטים הקשורים בנסיבות ביצוע העבירה. כל אלו מנחים בבחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים, וקביעת המתחם.

סעיף 40ט(א)(3) לחוק העונשין מתייחס לפוטנציאל הנזק כתוצאה מהעבירה - "הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע עבירה".

הסמים נתפסו עוד בשלב גידולם ולפני הפצתם, וענינה של הענישה הינו פוטנציאל הנזק אשר יכול היה להיגרם מהפצתם, ועל הענישה להלום את חומרת פוטנציאל הנזק. פוטנציאל הנזק נקבע גם על בסיס מספר השתילים לצד המשקל. המשמעות שיש למספר השתילים הינה רבה, שכן המשקל ענינו נקודת הזמן בו בוצעה התפיסה, ופוטנציאל הנזק יכול להיות גדול יותר אם היו הם גדלים יותר.

ר' לעניין זה רע"פ 4512/15 אברהם הרוש נ' מ"י (6.7.2015), בו נפסק כי כלל הנסיבות לרבות מספר השתילים צריך להוות את הבסיס לגזירת העונש. : **"אנו רואים עין בעין עם (בית משפט השלום) (...) (כי) אין למשקל הקנבוס משמעות מעבר למה שייחס לה (בית משפט השלום) לאור פוטנציאל הנזק שהיה אמור להיגרם אילו נתפסה המעבדה זמן לא רב לאחר שנתפסה בפועל, דהיינו כחודשיים לאחר הקמתה...ניתן לקבוע, אפוא, כי עונשו של המבקש נגזר, בסופו של יום, על בסיס כלל נסיבות המקרה, ובכללן, אופן הקמת המעבדה; אבזורה של המעבדה; שטחה מתוך שטח המרתף; היקף הייצור; כמות השתילים ומשקל הסם. נסיבות אלו נשקלו לצורך קביעת עונשו של המבקש, ובדין נעשה כן על ידי הערכאות הקודמות".**

9. מכלול נסיבות ביצוע העבירות של גידול הסמים המסוכנים וההחזקה שלא לצריכה עצמית, מביא למסקנה כי הפגיעה בערכים המוגנים הינה ברף גבוה וכי פוטנציאל הנזק אשר היה צפוי גם הוא גבוה.

מדובר בגידול והחזקת כמות גדולה ביותר של סם מסוכן מסוג קנבוס. בצמוד לביתו, תוך הקמת חממה, הסוואתה ותיחומה ברשת צל ואיסכורית, גידל נאשם 1 - 740 שתילים של הסם המסוכן במשקל כולל של 114.38 ק"ג.

לצורך גידול השתילים בחממה הצטייד נאשם 1 בציד רב וביצע פעולות רבות - התקין מערכת השקיה, הצטייד בטפטפות, מכלי דישון, חומרי הדברה, ובמשך חודשים פעל לגידול הסמים המסוכנים.

מדובר בביצוע העבירות לאורך זמן, ולאחר תכנון והוצאה אל הפועל של התכנית העבריינית, תוך הצטיידות בציד מתאים.

הכמות הגדולה של השתילים והמשקל הגדול שלהם, מעידים על פוטנציאל נזק גבוה. מדובר בגידול אשר מטרתו הייתה הפצה ועשיית רווחים כלכליים כתוצאה מכך.

על מתחם העונש ההולם לבטא את החומרה, וליתן מענה עונשי ההולם את מידת הפגיעה בערכים המוגנים והפוטנציאל

הגדול לנזק.

ב"כ המאשימה עתר למתחם עונש הולם בין 36 ל - 56 חודשי מאסר, וב"כ נאשם 1 עתר להטיל ענישה המסתפקת בימי המעצר תוך שטען כי בהסדרי טיעון קיימת ענישה של 12 חודשים.

לאור כל האמור לעיל, אני מוצא את מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע נאשם 1 בנסיבות ביצוע ככולל מאסר בפועל הנע בין 30 ל - 54 חודשים.

לעבירות אשר ביצע נאשם 1 היבט כלכלי מובהק, ובבסיסן עומד הרצון להפיק רווח. לאור ההיבט הכלכלי, על הענישה לכלול גם רכיב משמעותי של קנס.

לא הובאו ע"י ב"כ נאשם 1 נתונים וראיות לעניין המצב הכלכלי, לצורך קביעת מתחם הקנס, אך הפנה למשמעות מקום המגורים בפזורה. אכן העולה מהתמונות מחזק את הטענה לחולשה כלכלית. מנגד, ההצטיידות באמצעים אשר הצריכו השקעה כספית מחייבים יכולת כלכלית מסוימת.

בקביעת מתחם הקנס יש להביא בשיקולים את היכולת הכלכלית, וככלל, למרות ההצטיידות באמצעים נראה כי היכולת הכלכלית אינה גבוהה.

מכל האמור אני מוצא כי מתחם הקנס בנסיבות ביצוע העבירות ובנסיבותיו של נאשם 1 נע בין 10,000 ₪ ל - 50,000 ₪.

מתחמים אלו כוללים את העבירות של הגידול וההחזקה שלא לצריכה עצמית, וכן את העבירה הנוספת של החזקת הסם המסוכן לצריכה עצמית.

10. ביחס למתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 2, אשר הורשע בביצוע עבירת אי מניעת פשע, ב"כ המאשימה עותר למתחם הנע בין מאסר מותנה למאסר.

הגם שמדובר בעבירה שנעברה לאורך זמן, ואשר צריכה היתה למענה עונשי חמור יותר ברף התחתון, גם לאור חומרת עבירת הפשע שנאשם 2 לא מנע, אני מוצא לנכון לקבל בנסיבות מקרה זה, את מתחם העונש ההולם לו עתר ב"כ המאשימה, וזאת לאור כך שמדובר באב ובן, על כל המשמעויות הקשורות בכך.

אינני מוצא לקבל את טענת ב"כ נאשם 2 כי מתחם זה אינו סביר. תחילתו במאסר מותנה, ולמעשה זהו הרף הנמוך ביותר האפשרי.

לפיכך מתחם העונש ההולם לעבירה אשר ביצע נאשם 2 בנסיבות ביצועה כולל מאסר מותנה עד 6 חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בעבודות שירות.

הענישה

11. לנאשם 1 עבר פלילי, אולם בכל הקשור לעבירות סמים, עבר זה כולל עבירות של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, ואינו כולל עבירות סמים מסוג פשע. לצד עבירות אלו לחובתו עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, אשר בוצעה ב - 2017.

יצוין כי מגזר הדין תע/2 הכולל את המאסר המותנה בר ההפעלה, עולה כי נאשם 1 הורשע גם בעבירות של נהיגה בפסילה וללא רישיון וללא ביטוח, ואלו אינן מופיעות ברישום הפלילי.

עבר פלילי זה צריך לבוא בשיקולים במסגרת המתחם, אולם יש לציין כי אינו מכביד, ואינו בעבירות של גידול סמים מסוכנים או החזקה שלא לצריכה עצמית.

הנאשם 1 אינו נוטל כל אחריות, ואינו מביע כל חרטה.

אכן, כטענת ב"כ נאשם 1, אין להחזיק כנגד הנאשם את העובדה כי בחר לכפור ולנהל ראיות, ואולם, לאי קבלת האחריות, לשלילת גרסתו העובדתית של נאשם 1, ולהיעדר חרטה, יש משקל בענישה במסגרת המתחם, והדבר מצביע על מידת המסוכנות והאפשרות לשוב על ביצוע עבירות שכאלו.

זכותו המלאה של נאשם 1, ככל נאשם, לעמוד על חפותו וטענותיו, אולם לאי קבלת אחריות יש משמעות בקביעת העונש הראוי. ר' ע"פ 8421/12 **בן חיים נ' מ"י** (29.2.2013) בו נפסק:

"20. אינני סבורה כי בשלב גזירת הדין ניתן להתעלם מהשאלה אם הנאשם נטל אחריות למעשיו או אם הוא מוסיף וכופר בהם. שיקולים בדבר לקיחת אחריות והבעת חרטה נוגעים לליבת מלאכת הענישה וקשורים בקשר הדוק למרבית שיקולי הענישה - סיכויי השיקום, הרתעת היחיד והגנה על שלום הציבור. השאלה אם הנאשם, לאחר שנמצא אשם, נוטל אחריות למעשים שבהם הורשע עומדת במרכזו של שיקול השיקום, שכן לקיחת אחריות והבעת חרטה הם קריטריונים חיוניים שבהם נעזרים בתי המשפט וקציני שירות המבחן לצורך הערכת פוטנציאל השיקום של הנאשם שלפניהם. שיקולים אלו מהווים גם אינדיקציה חשובה לצורך בהרתעת הנאשם, שהרי אי לקיחת אחריות מצידו עשויה להעיד על צורך בהרתעה קשה יותר באמצעות השתת עונש כבד יותר. כמו כן הם נוגעים לצורך בהגנה על הציבור, שכן היעדר חרטה ואי נטילת אחריות על המעשים מעידים ברוב המקרים על מסוכנות וחשש מוגבר לחזרה על המעשים בעתיד. 21. דומה, אם כן, כי יהיה זה בלתי אפשרי לקבוע עונש בלי להתחשב בשאלה אם הנאשם, לאחר שנמצא אשם, לקח אחריות על המעשים - שאלה המהווה בסיס למרבית שיקולי הענישה, כאמור. יחד עם זאת, אדגיש כי כפירתו של נאשם שהורשע אינה צריכה לשמש שיקול עצמאי להחמרה בעונש, כשם שבחירתו של נאשם לנהל הוכחות לא תיזקף לחובתו....".

בעניינו של נאשם 1 גם אין אפיק שיקומי, ולא הועלתה כל טענה ביחס לכך.

העבירות של גידול סמים מסוכנים והחזקה שלא לצריכה עצמית, בכלל ובנסיבות ביצוען ע"י נאשם 1 בפרט, כמפורט לעיל, מצריכות מתן משקל בענישה לשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

רבות נפסק בדבר נסיגת שיקולים אישיים של העברין מפני חומרת עבירות הסמים, וכי במרכז הענישה בעבירות אלו צריכים לבוא שיקולי ההרתעה והגמול.

ר' לענין זה הדברים הבאים מע"פ 11469/05 מ"י נגד עייש (16.5.2006) :

"פסיקתנו הדגשנו את העובדה כי האינטרס הציבורי והצורך החברתי לעשות למיגור או למצער לצמצום משמעותי של נגע הסמים, מחייבים אותנו בעת גזירת הדין להעמיד במרכז את שיקולי ההרתעה והגמול ואילו השיקולים האינדיבידואליים נושאים בעניינים כאלה משקל משני בלבד"

יש מקום ליתן משקל להרתעתו של הנאשם 1 מלחזור על ביצוע עבירות שכאלו, ולצד זאת גם להרתעת הרבים. מתן משקל לשיקולים אלו הינו חלק מהאמצעים אשר יש לנקוט במלחמה בעבירות הסמים, ובפרט כאשר מדובר בעבירות אשר ביצוען נועד להפצה של סמים רבים וביצוע רווחים כלכליים.

מכל האמור אני מוצא כי על הענישה להיות באמצעו של המתחם. לא מצאתי מקום להכביד במשקל של שיקולי הרתעת היחיד, גם לאור כך שהעבר הפלילי אינו מכביד.

אשר למאסר המותנה - לאור העבירות אשר בוצעו והביאו להטלתו, ואשר לא היו עבירות סמים מסוג פשע, אני מוצא כי יש להפעיל רק מחציתו במצטבר.

אשר לקנס - מאותם שיקולים צריך היה הקנס להיות באמצעו של המתחם, ואולם לאור המאסר המוטל, אני מוצא לנכון להטיל קנס מתחת לאמצע המתחם.

12. ביחס לנאשם 2 - המאשימה עתרה להטלת מאסר כמניין ימי מעצרו. סבורני כי ענישה זו מקילה לאור כך שנאשם 2 אינו מקבל כל אחריות למעשיו, והעלה גרסאות עובדתיות אשר נדחו גם הן.

אינני מוצא במקרה זה מקום לחריגה מעתירת המאשימה לעונש. חריגה כזו שמורה למקרים חריגים, וזה אינו נמנה עליהם, ואך לאור עתירת המאשימה, יוטל על נאשם 2 מאסר כמניין ימי מעצרו, ומאסר מותנה.

13. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

על הנאשם 1:

מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 42 חודשים. מתקופת מאסרו ינוכו ימי מעצרו מיום 13.8.20.

הפעלת מאסר על תנאי - מפעיל בזאת מאסר על תנאי שהוטל על הנאשם 1 ביום 25.3.18 בת.פ. 50877-08-17 של בית משפט השלום בבאר שבע, לתקופה של 6 חודשים, כך שמחציתו בחופף ומחציתו במצטבר למאסר בפועל דלעיל.

סך הכל ירצה הנאשם 1 מאסר בפועל למשך 45 חודשים בניכוי ימי מעצרו כאמור לעיל.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים. הנאשם 1 יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת סמים מסוג פשע.

קנס - קנס בסך 20,000 ש"ח או מאסר למשך 100 ימים תחתיו; הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם בתוך 60 יום מהיום ויתר התשלומים מידי 30 יום לאחר מכן.

על הנאשם 2:

מאסר - מאסר בפועל למשך 19 ימים, בניכוי ימי מעצרו מיום 13.8.20 עד ליום 1.9.20.

מובהר, למען הסר ספק, כי לאור משך המאסר בפועל וניכוי ימי המעצר, הנאשם 2 נחשב כמי אשר סיים לרצות את מלוא המאסר בפועל אשר הוטל.

מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים. הנאשם 2 יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על עבירה לפיה הורשע.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' טבת תשפ"ב, 14 דצמבר 2021, במעמד הצדדים.

